

Анотація

Юрченко М. В. Повітряний кодекс України як правова основа діяльності авіаційної галузі. – Стаття.

У статті показано значення Повітряного кодексу України як правової основи діяльності авіаційної галузі, зроблено порівняльний аналіз Повітряного кодексу СРСР та Повітряного кодексу України попередніх років, охарактеризовано основні положення нового Повітряного кодексу України 2011 р.

Ключові слова: Повітряний кодекс України, державна авіація, цивільна авіація, повітряний простір України, літальні апарати, «відкрите небо».

Аннотация

Юрченко М. В. Воздушный кодекс Украины как правовая основа деятельности авиационной отрасли. – Статья.

В статье показано значение Воздушного кодекса Украины как правовой основы деятельности авиационной отрасли, сделан сравнительный анализ Воздушного кодекса СССР и Воздушного кодекса Украины предыдущих лет, охарактеризованы основные положения нового Воздушного кодекса Украины 2011 г.

Ключевые слова: Воздушный кодекс Украины, государственная авиация, гражданская авиация, воздушное пространство Украины, летательные аппараты, «открытое небо».

Summary

Yurchenko M. V. Air Code of Ukraine as the legal basis of the aviation industry. – Article.

The article shows the importance of the Air Code of Ukraine as a legal framework for the aviation industry, the comparative analysis of the Air Code of the USSR and the Air Code of Ukraine previous years, describes the main provisions of the new Air Code of Ukraine in 2011.

Key words: Air Code of Ukraine, State aircraft, civil aviation, airspace Ukraine, aircraft, “open skies”.

УДК 349.6

І. В. Гиренко

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ВСЕЄВРОПЕЙСЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО Й ЛАНДШАФТНОГО РІЗНОМАНІТТЯ 1995 Р. ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ У СФЕРІ ОХОРОНИ РОСЛИННОГО СВІТУ УКРАЇНИ

Актуальність теми дослідження обумовлюється нагальною потребою в реалізації механізмів, закладених у Всеєвропейській стратегії збереження біологічного й ландшафтного різноманіття (далі – Стратегія) з метою вдосконалення правового регулювання у сфері збереження рослинного світу України. Причиною цього є те, що протягом останніх двадцяти років кількість рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин зросла майже в п'ять разів. Рослинний світ масово втрачає свої природні ареали через забруднення довкілля, виснажливе використання, значне сільськогосподарське освоєння земель. Також характерною особливістю цього природного ресурсу є висока чутливість до наслідків змін клімату та інтенсивного антропогенного навантаження.

З огляду на це Стратегія видається одним із найбільш дієвих міжнародно-правових інструментів у боротьбі з деградацією та катастрофічним скороченням популяцій рослинного світу України. При цьому Стратегія має рекомендаційний характер, і кожна з країн, що її приймали, самостійно визначає пріоритети в цій сфері та встановлює механізми реалізації Стратегії в національному законодавстві. Ця обставина значно підвищує відповідальність за прийняття правильних

і науково обґрунтованих рішень органами державної влади й місцевого самоврядування.

Аналіз публікацій засвідчив наявність порівняно невеликої кількості праць, присвячених цій темі. Серед них назвемо насамперед розвідки А.П. Гетьмана, Ю.С. Шемшученка, а також Н.Р. Малишевої, В.І. Олещенко, С.В. Кузнецової щодо правових засад імплементації Конвенції про охорону біорізноманіття в національне законодавство. В екологічну науку значний внесок зроблено О.І. Фурдичком та В.В. Лавровим, які розглядали питання збереження біорізноманіття в контексті збалансованого розвитку лісової галузі. Окремо слід відмітити наукові розвідки О.І. Блінкової, присвячені питанням застосування заходів щодо зменшення загроз біорізноманіттю в Криму.

У цілому наявні матеріали дають лише загальне уявлення про міжнародно-правовий механізм використання Стратегії у сфері охорони рослинного світу та майже не охоплюють проблеми його реалізації на регіональному (місцевому) рівні. Також Стратегія досі не була предметом наукових пошуків учених-юристів і потребує подальшого дослідження.

Метою статті є вивчення проблеми відбиття в Стратегії питань охорони, раціонального використання та відтворення рослинного світу, а також пошук шляхів створення нових і вдосконалення існуючих національних правових інструментів у цій сфері.

Виклад матеріалів дослідження слід розпочати з визначення категорії «біорізноманіття», яке надається в Стратегії та є її ключовим поняттям. Цей термін означає різноманітність живих організмів з усіх джерел, зокрема наземних, морських та інших водних екосистем та екологічних комплексів, частиною яких вони є, включає в себе різноманітність у межах виду, між видами й різноманіття екосистем. Таким чином, біологічне різноманіття являє собою стан і здатність існування багатоманітності різних видів живої природи. Щодо рослинного світу цей термін має особливе значення, позаяк лише в Україні нараховується 27 тис. видів флори й мікробіоти, 1,2 тис. видів лишайників, 5,1 тис. видів судинних рослин. При цьому на території України, за даними вчених та експертів, ще не описано багато видів рослинності й однієї третини грибів і водоростей.

Прийняття Стратегії в Софії в 1995 р. стало важливим кроком у реалізації Конвенції про охорону біорізноманіття (далі – Конвенція), підписаної 05.06.1992 р. на конференції ООН із питань навколишнього природного середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро. Україною Конвенцію було ратифіковано Законом України від 29.11.1994 р., вона набула чинності 07.02.1995 р. [2]. Попри те, що з моменту ратифікації Конвенції минуло майже 20 років, поняття біорізноманіття не знайшло повного свого відображення в законодавчих актах, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища. Так, цей термін зафіксовано в Лісовому кодексі України 2006 р. в ст. 85 «Збереження біорізноманіття в лісах», у Законі України «Про екологічну мережу» 2004 р. в ст. 3 «Терміни, що вживаються у цьому Законі», ст. 6 «Право власності на землю та інші природні ресурси об'єктів екомережі», ст. 13 «Наукове забезпечення формування, збереження та використання екомережі», ст. 17 «Порядок включення до переліків територій та об'єктів екомережі».

При цьому в двох основних законодавчих актах у галузі охорони рослинного світу – Законі України «Про рослинний світ» 1999 р. та Законі України «Про природно-заповідний фонд України» 1992 р. [4] – дефініція зазначеного поняття відсутня.

Текст Стратегії складається з преамбули, вступу, стратегічного плану дій на 1996–2000 рр., чотирьох глав і додатків.

До преамбули Стратегії включено виконавче резюме, стратегічну основу, стратегічні принципи, цілі й завдання, операційну основу, пріоритетні завдання. У виконавчому резюме вказується на відповідальність країн Європи за збереження біологічного різноманіття та необхідність передачі його прийдешнім поколінням. Наголошується, що Стратегія забезпечує базу з координації об'єднання зусиль різних країн, спрямовану на розробку нового законодавства, ліквідацію прогалів у сфері правового регулювання збереження біорізноманіття. Особливістю цієї частини документу є окреслення стратегічних напрямів та ідей, які формулюють підґрунтя для розробки Стратегії та визначають сутність її вимог, закріплених в основній частині. Такий підхід пов'язується з усвідомленням справжньої цінності біорізноманіття та необхідності його збереження в Європі не лише для нинішнього, а й для прийдешніх поколінь.

У підрозділі «Стратегічна основа» коротко викладається історія підготовки Стратегії та наводяться міжнародні угоди, на базі яких відбувалася її підготовка.

Практичний інтерес мають десять принципів біологічного різноманіття, на яких засновується стале використання природних ресурсів. У вирішенні проблем охорони рослинного світу необхідно використовувати такі принципи: екологічної компенсації шкоди, завданої цьому природному ресурсу; екологічної єдності рослинного світу; відновлення або відтворення природних ресурсів; покращення використання технологій; участі громадськості в процесах охорони й раціонального використання рослинного світу.

У підрозділі «Цілі Стратегії і завдання» наводяться вісім основних цілей, на досягнення яких спрямовано Стратегію. До сфери рослинного світу належать такі цілі: 1) відновлення ключових екосистем; 2) стійке управління; 3) використання позитивного потенціалу біорізноманіття; 4) підвищення можливостей біорізноманіття до відновлення.

Далі в преамбулі Стратегії викладаються «Пріоритетні завдання», до яких належить планування поетапної реалізації цього документа впродовж наступних 20 років. Перший етап охоплював 1996–2000 рр. та регламентувався в підрозділі «План дій щодо збереження біологічного та ландшафтного різноманіття на 1996–2000 рр.». У ньому представлено декілька напрямів діяльності органів державної влади й місцевого самоврядування щодо реалізації цього плану. Так, п. 8 передбачає застосування комплексу заходів щодо збереження природних лук, які характеризуються біологічною різноманітністю рослинного світу. Важливе значення має п. 11 Стратегії «Заходи щодо охорони видів, що перебувають під загрозою зникнення», у якому передбачається розробка планів дій щодо збереження всіх зазначених видів рослин. На країни, які підписали Стратегію, покладається обов'язок зі збереження колекції ботанічних садів та використання їх досвіду з відновлення рідкісних видів рослин. Згідно з п. 11.5 Стратегії міжнародне співтовариство підтримує країни

в реалізації програм з охорони окремих видів рослин, що перебувають під загрозою зникнення, і може виділяти необхідні для цього фінансові кошти.

Розділ 1 «Загальний огляд» складається з чотирьох частин: вступу, обґрунтування, стратегії, перспективних цілей у сфері збереження загальноєвропейського біологічного й ландшафтного різноманіття. У вступі вказується про загрозу природному середовищу з боку людського суспільства у вигляді скорочення місцезростань та ареалу розповсюдження рослин, зменшення кількості їх видів.

У підрозділі 1.2 «Обґрунтування» викладаються програмні цілі й загальні положення, пов'язані з реалізацією Стратегії. З точки зору охорони рослинного світу важливе значення має пункт про збалансоване використання природних ресурсів і розробку відповідних правових механізмів на різних рівнях державної й місцевої влади.

Загальні положення викладено в п. 1.3 «Стратегія», який вказує на необхідність врахування екологічних аспектів в усіх секторах економіки сільського господарства та в соціальній сфері. За образним висловом Ю.С. Шемшученка, повинна відбутися екологізація правових норм, що регламентують усі сфери суспільних відносин, у тому числі тих, які пов'язані з рослинним світом [6].

На відміну від п. 1.1, п. 1.4 містить виклад більш конкретних підходів щодо реалізації Стратегії, що зафіксовано в його назві «Перспективні цілі у сфері збереження загальноєвропейського біологічного ландшафтного різноманіття». У цьому пункті зазначається, що загальна перспективна мета стратегії полягає в тому, щоб досягти впродовж 20 років високого рівня біологічного різноманіття на всьому європейському континенті. Із цією метою передбачається здійснення стратегії відповідно до прийнятих п'ятирічних планів дій, у кожному з яких вирішуються найбільш актуальні й важливі завдання, у тому числі щодо охорони та раціонального використання рослинного світу.

Наступним підрозділом глави 1 є оцінка стану біологічного різноманіття Європи. Наголошується, що основним негативним показником є різке зменшення площі лісів, яке призводить до скорочення ареалів розповсюдження рослинного світу. Так, у Стратегії зазначається, що в давні часи ліси покривали від 80 до 90% суші Європи, а до 1995 р. їх площа зменшилася до 33%. Скорочення площ, зайнятих цим природним ресурсом, негативно позначилося на біорізноманітті, оскільки зникли значні площі біотопів, після чого під загрозою зменшення чисельності опинилися 40% ссавців, 45% птахів, стільки ж видів вищих рослин, 45% рептилій, 53% риб. У зв'язку із цим неабиякий інтерес мають дослідження українського академіка С.А. Генсірука, за розрахунками якого на початку першого тисячоліття ліси посідали майже 40% площі України, а сьогодні – лише 15%. При цьому в певні історичні періоди площа цього природного ресурсу скорочувалася до 7% [1, с. 27].

З точки зору розгляду етапів реалізації Стратегії важливе значення має глава 2 «Стратегія на 1996–2016 рр.», яка складається із семи підрозділів: мета стратегії, всеєвропейські цілі й завдання, пріоритетні завдання, стратегічні принципи, стратегічна та оперативна основа, учасники здійснення стратегії, структура планів дій.

У підрозділі 2.1 «Мета стратегії» вказується на необхідність використання політичних засобів, що включають прийняття на державному рівні відповідних програм, різного роду ініціатив, підготовку організаційних заходів, формування еко-

логічних фондів, підтримку наукових досліджень, а також збір інформації щодо біологічного різноманіття Європи. З огляду на це положення рекомендується проводити експлуатацію природних ресурсів з урахуванням соціально-економічних та екологічних чинників.

Зміст підрозділу 2.2 «Всеєвропейські цілі й завдання» фактично повторює зміст підрозділу 1.4 Стратегії; відмінність між ними полягає в необхідності створення єдиної загальноєвропейської екологічної мережі, яка сприятиме збереженню біорізноманіття. Відповідно до Стратегії до 2000 р. країни-підписанти зобов'язуються розробити національні програми й плани дій. Одним із кроків у реалізації цього положення в Україні стало прийняття Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 рр.» від 22.09.2004 р., яке на практиці виконується лише частково [5].

Подібно до попереднього розділу в главі 2 Стратегії наявний підрозділ 2.3 «Пріоритетні завдання». До таких належить впровадження концепції біорізноманіття на максимально можливій кількості географічних регіонів Європи, об'єктів, екосистем. Рекомендується використовувати цей принцип у таких галузях, як сільське господарство, регіональна політика, лісівництво, водогосподарська діяльність, міське планування. У Стратегії рекомендовано приділяти особливу увагу сільському господарству, оскільки значна площа земель відповідного призначення в усіх країнах Європи є розораною та використовується в агропромисловому комплексі. При цьому зменшилася родючість багатьох територій, через що їх використання в сільському господарстві стало неефективним. З огляду на це в Стратегії рекомендовано створення на таких землях лісів, луків, рекреаційних зон та інших природних об'єктів. Для України цей пункт має особливе значення через наявність чималої кількості (53,8%) деградованих, еродованих і таких, що втратили сільськогосподарське призначення, земель. На сьогодні юридичний механізм виведення таких земель з обігу з подальшою передачею іншим відомствам із метою їх відновлення є вкрай складним і заплутаним. Важливу роль у вирішенні цього питання має відіграти Закон України «Про Державний земельний кадастр», що набрав чинності 01.01.2012 р. [3].

Стратегія передбачає використання раціональних методів ведення землеробства, скорочення використання неорганічних добрив і пестицидів. За різними оцінками на території України накопичено близько 35,5 тис. тонн різних видів таких речовин, які спричиняють негативний вплив на об'єкти рослинного світу.

У галузі туризму й організації дозвілля Стратегія рекомендує використовувати методики, засновані на екологічній стабільності використовуваних територій, за допомогою яких можна досягти балансу економічних, соціальних та екологічних інтересів.

Важливим елементом стратегії є міське й сільське планування, що дозволяє відновити та зберегти рослинний покрив на територіях населених пунктів і земель, що їх оточують. У галузі водогосподарської діяльності збереження біорізноманіття має важливе значення під час створення водозахисних насаджень навколо річок, їх витоків, місць забору води, водойм, озер, морів і лиманів.

Підрозділ 2.4 «Стратегічні принципи» містить аналіз 10 принципів, які дозволяють зберегти біорізноманіття на території країн Європи. Розгляд їх змісту дозволяє виділити ті з них, які пов'язані зі збереженням рослинного світу, а саме: принцип № 3, що полягає в максимальному скороченні несприятливого впливу антропогенної діяльності на біорізноманіття; принцип № 5 «Екологічна компенсація», що передбачає зменшення шкідливих наслідків антропогенної діяльності шляхом проведення компенсаційних та природоохоронних заходів; принцип № 7 «Поновлення та відтворення природних ресурсів», що полягає в проведенні моніторингу з метою виявлення видів рослин, які перебувають під загрозою зникнення; принцип № 10 вказує на необхідність участі громадськості в збереженні біорізноманіття та її доступу до відповідної інформації.

У підрозділі 2.5 «Стратегія й оперативна основа» викладається перелік десяти заходів, проведення яких рекомендується з метою реалізації Стратегії. З точки зору правового забезпечення охорони рослинного світу важливе значення мають обмін досвідом використання національних стратегій, підтримання біорізноманіття, внесення корективів до національної політики в галузі ринків і торгівлі різними видами рослин, використання фінансових коштів міжнародних фондів, «м'яка» податкова політика, спрямована на стимулювання раціонального використання природних ресурсів, підтримання програм, пов'язаних із регіональними, національними й культурними традиціями в галузі охорони рослинного світу.

У підрозділі 2.6 «Учасники здійснення стратегії» визначаються такі учасники, а саме: органи державної влади й місцевого самоврядування, міжнародні організації, навчальні, науково-дослідницькі установи, просвітницькі організації, музеї, зоопарки, ботанічні сади, громадські організації, об'єднання громадян, різні співтовариства. В Україні накопичено значний позитивний досвід участі ботанічних садів у збереженні біорізноманіття. Так, Ботанічний сад імені академіка О.В. Фомина, Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка НАН України, Донецький ботанічний сад НАН України, Ботанічні сади Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Львівського національного університету імені Івана Франка, Одеського національного університету імені І.І. Мечнікова зробили істотний внесок у просвітницьку екологічну діяльність. Кожною із цих установ розроблено програми з охорони рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, цінних рослин, видаються брошури, пам'ятки, інформаційні бюлетені.

У підрозділі 2.7 «Структура Плану дій» передбачено комплекс дій щодо координації планів і заходів, пов'язаних зі збереженням біорізноманіття. Стратегія рекомендує реалізацію двох підходів. По-перше, плани дій окремих країн повинні містити пункти, що забезпечують реалізацію спільних зусиль країн-підписантів щодо збереження біорізноманіття. Це пов'язується з тим, що найбільш значущі об'єкти рослинного світу (наприклад, високогірні альпійські луки, ліси передгірної частини Альп, Карпат, Балканських гір) охоплюють території багатьох країн. З огляду на це отримання об'єктивних результатів щодо правової охорони об'єктів рослинного світу можна досягти лише за одночасного докладання зусиль багатьох держав. По-друге, необхідно розкрити в національних планах дій основні заходи,

спрямовані на збереження біорізноманіття. У Стратегії рекомендовано під час підготовки національних планів дій і заходів встановлювати певну послідовність їх реалізації. На першому етапі передбачається прийняття нормативно-правових актів для вирішення нагальних питань. На другому етапі пропонується врахувати можливість збереження унікальних видів рослин та закріпити це у відповідних нормативних актах. Третій етап – це визначення комплексу конкретних заходів на певний період. Четвертий етап передбачає необхідність проведення організаційних заходів щодо збереження біорізноманіття в науково обґрунтованій послідовності з урахуванням існуючих загроз для рослинного світу.

До прийняття цієї Стратегії головна увага в розв'язанні проблеми збереження біорізноманіття зосереджувалася переважно на рівні національних законодавств. Розробка Стратегії стала важливим кроком в усвідомленні глобального характеру цієї проблеми. Загалом ідея співробітництва на міжнародному, регіональному та національному рівнях між країнами, міжурядовими організаціями, неурядовим сектором у справі збереження біорізноманіття й невиснажливого використання його компонентів є ключовою для Стратегії.

Висновки. Таким чином, Всеєвропейська стратегія збереження біологічного й ландшафтного різноманіття являє собою логічно побудований документ, у якому розглядається послідовність дій зі збереження біорізноманіття. В Україні реалізація Стратегії має проходити за такими напрямками правотворчості:

- 1) збільшення площ лісів, які є головною ланкою екологічного ланцюга та істотно покращують можливості впровадження концепції біорізноманіття;
- 2) відновити ключові екосистеми, знищені в результаті антропогенної діяльності;
- 3) закріпити в нормативно-правових актах досвід провідних ботанічних садів зі створення й охорони ботанічних колекцій;
- 4) впровадити принцип біорізноманіття в сільському господарстві, який передбачає раціональне ведення землеробства, виведення з обігу деградованих земель, їх заліснення та повернення до нормального екологічного стану.

Враховуючи особливості природного поширення об'єктів рослинного світу, наведені завдання доцільно вирішувати шляхом прийняття й реалізації регіональних програм.

Література

1. Генсірук С.А. Ліси України / С.А. Генсірук. – Львів : Наук. т-во ім. Т.Г. Шевченка, 2002. – 469 с.
2. Правові засади впровадження в Україні Конвенції про біорізноманіття : [монографія] / Н.Р. Малишева, В.І. Олещенко, С.В. Кузнецова, Н.Д. Красіліч, В.І. Карамушка. – К. : Хімджест, 2003. – 176 с.
3. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 р. № 3613-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
4. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 502.
5. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 рр. : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2004 р. № 675-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/675-2004>.
6. Шемшученко Ю.С. Актуальні проблеми кодифікації національного та міжнародного екологічного права / Ю.С. Шемшученко // Право України. – 2011. – № 2. – С. 4–10.

Анотація

Гиренко І. В. Основні положення Всеєвропейської стратегії збереження біологічного й ландшафтного різноманіття 1995 р. та проблеми її реалізації у сфері охорони рослинного світу України. – Стаття.

У статті розглядаються основні положення Всеєвропейської стратегії збереження біологічного й ландшафтного різноманіття (Софія, 1995 р.), прийнятої в межах реалізації Конвенції про охорону біологічного різноманіття в Ріо-де-Жанейро (1992 р.). Показано, що імплементація Всеєвропейської стратегії збереження біологічного й ландшафтного різноманіття дозволить якісно покращити правове регулювання охорони й використання об'єктів рослинного світу та привести його у відповідність до чинних європейських стандартів. Розглядаються напрями правотворчості, за якими має відбуватися реалізація зазначеної стратегії: збільшення площ лісів, відновлення ключових екосистем, впровадження принципу біорізноманіття в сільське господарство тощо.

Ключові слова: охорона рослинного світу, Конвенція про охорону біорізноманіття, програмний акт, міжнародне співробітництво, гармонізація законодавства.

Аннотация

Гиренко И. В. Основные положения Всеевропейской стратегии сохранения биологического и ландшафтного разнообразия 1995 г. и проблемы ее реализации в сфере охраны растительного мира Украины. – Статья.

В статье рассматриваются основные положения Всеевропейской стратегии сохранения биологического и ландшафтного разнообразия (София, 1995 г.), принятой в рамках реализации Конвенции об охране биологического разнообразия в Рио-де-Жанейро (1992 г.). Показано, что имплементация Всеевропейской стратегии сохранения биологического и ландшафтного разнообразия позволит качественно улучшить правовое регулирование охраны и использования объектов растительного мира и привести его в соответствие с действующими европейскими стандартами. Рассматриваются направления правотворчества, по которым должна проходить реализация указанной стратегии: увеличение площадей лесов, восстановление ключевых экосистем, внедрение принципа биоразнообразия в сельском хозяйстве и другие.

Ключевые слова: охрана растительного мира, Конвенция об охране биоразнообразия, программный акт, международное сотрудничество, гармонизация законодательства.

Summary

Girenko I. V. The main provisions of All-European strategy for biological and landscape diversity 1995 and problems of its implementation in the field of protection the vegetation of Ukraine. – Article.

The article examines the main provisions of All-European strategy for the biological and landscape diversity (Sofia, 1995), adopted in the framework of the Convention on biological diversity in Rio de Janeiro (1992).

There was shown that the implementation of the Strategy will allow to improve the quality of the legal regulation of vegetation use and protection and also bring it into line with current European standards. The directions of law-making in the implementation of this Strategy: increasing forest area, renovation of key ecosystems, the implementation of the principle of biodiversity in agriculture and others – were examined.

Key words: protection of vegetation, Convention on Biodiversity, program act, international cooperation, harmonization of legislation.

УДК 351.822

С. Р. Сулейманова

ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ Й КОНТРОЛЮ

Валютне регулювання й контроль займають провідне місце в економічній політиці держави: від правильного валютного регулювання залежать стабільність і міцність національної грошової одиниці. Валютне регулювання є однією з найбільш динамічних складових як національної, так і світової валютно-фінансових систем. Від валютного курсу залежить стан платіжного балансу, зовнішньої торгівлі, рух довгострокових та короткострокових капіталів. Зміни валютного курсу істотно

© С. Р. Сулейманова, 2013